

کمیسیون بهداشت و درمان

مواضع کمیسیون بهداشت و درمان را می‌توان با توجه به اعضای مختلف کمیسیون، مختلف ارزیابی کرد. برخی از آن‌ها عدم وجود نگاه کارشناسی در طرح و عدم توجه کافی به مناطق محروم را از نقاط ضعف طرح می‌دانند، آن‌ها پزشک خانواده و نظام ارجاع را مناسب‌ترین راه برای تحول در نظام سلامت می‌دانند؛ اما عده‌ای دیگر طرح را با وجود تأیید کردن برخی نواقص مثبت و رو به جلو ارزیابی کرده و مهم‌ترین دلیل آن‌ها نیز افزایش سرانه نظام سلامت است. هر چند مجلسی‌ها از قدرت سیاسی خوبی برخوردارند اما تشکلات درونی و دست‌پراستری وزارت بهداشت آن‌ها را از اقدامی در خور توجه باز داشته است. مهم‌ترین نقاط ضعف این طرح از دید مجلسی‌ها عدم عمل به قانون، نبودن الگوریتم‌های درمانی (راهنماهای بالینی) عدم توجه به غربالگری توجه کم به بهداشت، فراهم نبودن زیرساخت‌ها، توجه کم به فرهنگ‌سازی و... عنوان کرد. از مجموع نقاط ضعف و تهدیدی که از جانب نمایندگان مطرح گردید نمی‌توان آن‌ها را مخالف طرح قلمداد کرد بلکه می‌توان کمیسیون بهداشت و درمان را در موضع موافق طرح تحول قرار داد.

دانشگاه‌های علوم پزشکی

آگاهی بالایی دارد زیرا که پیاده کننده تمامی یا اکثر بندهای طرح تحول است. شاید این آگاهی و مواجهه مستقیم موضع آن‌ها را تقریباً موافق کرده است. آگاهی از نواقص طرح و مشکلات موجود مانند تعجیل در تدوین و اجرای طرح، اشکالات موجود در طرح، نارضایتی‌های پرسنل، توجیه نشدن مدیران دانشگاه‌ها، پایدار نبودن منابع، قید ناپذیری پزشکان، تقاضای القایی و کمبود تخت از جمله موانع این طرح است که از فرصت همراهی صدرصدی دانشگاه‌ها می‌کاهد اما افزایش تعرفه‌ها و به عبارت دیگر حقوق پزشکان، بهبود هتلینگ بیمارستانی و توجه بیشتر به درمان را می‌توان نقاط مثبت این طرح دانست. رسیدن این طرح به اهداف را امکان‌پذیر می‌دانند. اما پیامدهای مثبت و منفی این طرح تا به امروز کفه ترازو را به سمت طرح به‌طور کامل سنگین نکرده است. موارد منفی: از جمله افزایش تضاد میان کارکنان و اعتصاب‌های بیمارستانی، قدرت بالای دانشگاه چه در منابعی که در اختیار آن‌هاست و بسیج آن منابع و چه در رهبری سایر ذینفعان می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در موفقیت یا شکست طرح تحول داشته باشد.

پرونده دوم
■ طرح تحول
نظام سلامت

سلامت

منبع: مجله رز می‌عبور

وزارت بهداشت

این ذینفع را می‌توان اصلی‌ترین ذینفع و بازیگر طرح تحول و نظام سلامت دانست. ذینفعی که هم از منابع بالایی برخوردار است و هم قدرت رهبری بالایی در اختیار دارد. با توجه به این که طراح و اجراکننده این طرح وزارت بهداشت است آگاهی آن‌ها را می‌توان نسبت به طرح زیاد ارزیابی کرد، از دید وزارت بهداشت اصلی‌ترین تهدیدهای طرح تحول منافع شکل گرفته در بخش خصوصی درآمدهای نجومی برخی ذینفعان، پایدار نبودن منابع (در بلندمدت) و قید ناپذیری پزشکان است، هر چند ارزیابی این وزارتخانه از امکان موفقیت طرح بسیار بالا است. وزارت بهداشت با همراهی رسانه‌ای و جلب همکاری سایر دستگاه‌های دولتی بیشترین قدرت را برای اجرای این طرح دارد، با این حال این قدرت می‌تواند سبب یکجانبه گرایی و عدم توجه به سایر بازیگران شود.

پزشکان هیئت علمی (بدنه جامعه پزشکی)

عدم وجود سازمان‌دهی مشخص و همچنین نداشتن قدرت رهبری میان این گروه، قدرت اثرگذاری زیاد را از آن‌ها گرفته است. این گروه مهم‌ترین فایده این طرح را افزایش تعرفه‌ها و مهم‌ترین ضرر را تأخیر در پرداخت‌ها می‌دانند. موانع این طرح دیده نشدن آموزش، وابسته بودن درآمد سایر اقشار به پزشک، عدم کفایت افزایش تعرفه‌ها، نامتعادل بودن درصد دریافتی پزشک، کم بودن سرانه سلامت، ضعف‌های مدیریتی، مشکلات بیمه‌ای، عدم نظارت قوی، عدم اصلاح طرح، دید منفی نسبت به طرح‌های مشابه، تفاوت‌ها در اجرای طرح و نداشتن نقش اصلی در تأمین مالی از جانب وزارت بهداشت است و در منظر آن‌ها فرصت‌های این طرح اهمیت دادن به جایگاه نیروی انسانی، تدوین خوب طرح و اهداف مناسب است. پیامدهای این طرح از نگاه اعضای هیئت علمی عدم امکان کاهش هزینه‌ها در آینده، به حاشیه کشیده شدن آموزش، بی‌عدالتی میان کادر غیر بالینی در مقایسه با بالینی، بی‌عدالتی بین قشرهای مختلف و افزایش نارضایتی بیان می‌شود. در نهایت باید اشاره کرد که در کل احتمال موفقیت این طرح را کم می‌دانند.

تأمین اجتماعی

تأمین اجتماعی را می‌توان به سبب هزینه‌های زیادی که بر او تحمیل شده است، مخالف طرح ارزیابی کرد. تأمین اجتماعی از منابع بالقوه و بالفعل زیادی برخوردار است اما قدرت هدایت آن ضعیف به نظر می‌رسد و با توجه به وضعیت فعلی حاکم بر نظام سلامت، جرأت بیان مخالف با طرح را ندارد. هر چند فشار بسیار زیادی که بر نهادهای بیمه‌گر وارد آمده سبب شده است که به ناچار لب به اعتراض بکشایند و در مقابل وزارت بهداشت قرار بگیرند ولی همچنان سعی در همراهی دارند. در نهایت نگاه تأمین اجتماعی در به ثمر رسیدن این طرح منفی است و بیان می‌دارند که با توجه به افزایش تعرفه‌ها طرح از دست‌رفته است و دولت باید اقدام به تأمین منابع مالی بیمه‌ها بکند.